

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III COMMERCE

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature) .....

(Name) .....

Seat No. ....

(In words)

2. (Signature) .....

(Name) .....

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 50315

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 40

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
  - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
  - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
  - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणास दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
  - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
  - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
  - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागीचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

AUG- 50315/III

COMMERCE**Paper III****वाणिज्य****प्रश्नपत्रिका III****Time Allowed : 2½ Hours]****[Maximum Marks : 150**

Note : This paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पचहत्तर (75) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

1. Which one of the following is <i>not</i> a capital expenditure ?	1. खालीलपैकी कोणता एक भांडवली खर्च नाही ?
(A) Legal expenses incurred in raising a debenture loan	(A) ऋणपत्र उभारणीसाठी कायदेशीर खर्च
(B) Compensation paid to a dismissed employee	(B) कामावरून कमी केल्याल्या कामगाराला दिलेली भरपाई
(C) Brokerage paid to the broker at the time of purchase of land	(C) जमिनखरेदीच्या वेळी दलालाला दिलेली दलाली रक्कम
(D) Expenses for pulling down an old structure	(D) जुनी संरचना पाडण्यासाठी केलेला खर्च

2. It is given that the cost of the stock is ₹ 10,000. However, its current market price is ₹ 9,500 (buying) and ₹ 9,000 (selling). If the market price is interpreted in the sense of replacement cost, the stock should be valued at :

- (A) ₹ 9,500
- (B) ₹ 10,000
- (C) ₹ 9,000
- (D) ₹ 500

3. Accounting is generally understood as :

- (1) Summarization of business transaction
- (2) Language of the business
- (3) Source of business information
- (4) Means of communication

Select the *correct* answer using the codes given below :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (2)
- (C) (2) and (3)
- (D) (1), (2), (3) and (4)

2. दिलेल्या माहितीनुसार रोख्याचे व्यय ₹ 10,000 आहे. सद्य बाजारभावानुसार खरेदीची किंमत ₹ 9,500 आहे व विक्रीची किंमत ₹ 9,000 आहे. जर बाजारभावाच्या पुनःस्थापित व्यय दृष्टीकोनातून अन्वयार्थ केल्यास रोख्याचे मूल्य :

- (A) ₹ 9,500
- (B) ₹ 10,000
- (C) ₹ 9,000
- (D) ₹ 500

3. लेखांक हे साधारणपणे असे समजले जाते :

- (1) व्यवसायातील उलाढालीचे संक्षिप्तीकरण
- (2) व्यवसायाची परिभाषा
- (3) व्यवसायाच्या माहितीचा स्रोत
- (4) संज्ञापनाचे साधन

खाली दिलेल्या संकेतामधून योग्य उत्तर निवडा :

- (A) फक्त (1)
- (B) (1) आणि (2)
- (C) (2) आणि (3)
- (D) (1), (2), (3) आणि (4)

4. In social accounting, the following are the measuring parameters :

- (1) Value added statement
- (2) Employee turnover ratio
- (3) Savings in foreign exchange
- (4) Capital output ratio

Which of these statements are *correct* ?

- (A) (1) and (4)
- (B) (1) and (2)
- (C) (2), (3) and (4)
- (D) (1), (2), (3) and (4)

5. Indian Companies are generally following Human Resource Accounting according to model as suggested by :

- (A) Morese
- (B) Falmholtz
- (C) Lav and Schwartz
- (D) W.C. Pyle

4. सामाजिक लेखांकनात मोजमापासाठी खालील निकष आहेत :

- (1) मूल्यवर्धित विवरणपत्र
- (2) कर्मचारी उलाढाल गुणोत्तर
- (3) परकीय चलनातील बचत
- (4) भांडवल उत्पादन गुणोत्तर

खालीलपैकी कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

- (A) (1) आणि (4)
- (B) (1) आणि (2)
- (C) (2), (3) आणि (4)
- (D) (1), (2), (3) आणि (4)

5. भारतातील कंपन्यांमध्ये मानवी संसाधन लेखांकन हे सर्वसाधारणपणे या प्ररूपाने सुचविल्यानुसार होते :

- (A) मोरेस
- (B) फाल्महोल्झ
- (C) लाव व श्वार्ट्झ
- (D) डब्ल्यू.सी. पाएल

6. The primary function of Stock Exchange is to :

- (A) Mobilise savings from the public for long-term investment
- (B) Offer a secondary market for shares and other securities
- (C) Facilitate barter deals between buyer and seller holding different securities
- (D) Enable Reserve Bank of India to trade in Govt. Securities in their efforts to control money supply in the economy

7. In a contract, where the buyer has a right but not an obligation to exercise his right is termed as :

- (A) Future Contract
- (B) Option Contract
- (C) Forward Contract
- (D) Derivatives

6. शेअर बाजाराचे प्रमुख कार्य :

- (A) लोकांकडून दीर्घकालीन गुंतवणूकीसाठी बचतीस चालना देणे
- (B) रोखे व इतर वित्तीय साधनांसाठी दुय्यम बाजाराची व्यवस्था
- (C) विविध रोख्यांच्या ग्राहक व विक्रेत्यांसाठी वस्तुविनिमय सुविधा उपलब्ध करून देणे
- (D) अर्थव्यवस्थेतील पैशाचा पुरवठा नियंत्रित करण्यासाठी रिझर्व बँकेला सरकारी रोख्यांचा व्यापार करता येणे

7. असा करार की जेथे खरेदीदाराला त्याचा हक्क बजावण्याचा हक्क असतो पण बंधन नसते.

त्याला असे म्हणतात :

- (A) फ्युचर कॉन्ट्रॅक्ट
- (B) ऑप्शन कॉन्ट्रॅक्ट
- (C) फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्ट
- (D) डेरीव्हेटीव्हज्

8. Match List I with List II and select the *correct* answer from the codes given below :

List I (Activities)

- (a) Mutual Fund
- (b) Public issue of capital
- (c) Forward trading
- (d) Option pricing

List II (Associated Organisations)

- (1) Stock Exchange
- (2) Assets Management Company
- (3) Merchant Banking
- (4) Forex market

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

8. यादी I शी यादी II ला जुळवा आणि खाली दिलेल्या संहितेतून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I (व्यवहार)

- (a) म्युचुअल फंड
- (b) भांडवलाचा सार्वजनिक प्रचालन
- (c) फॉरवर्ड ट्रेडिंग
- (d) ऑप्शन प्रायसींग

यादी II (सहयोगी संस्था)

- (1) रोखे बाजार
- (2) मालमत्ता व्यवस्थापन संस्था
- (3) व्यापारी बँक
- (4) परकीय चलन बाजार

संहिता :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(2)	(3)	(1)	(4)
(B)	(2)	(3)	(4)	(1)
(C)	(3)	(2)	(4)	(1)
(D)	(3)	(2)	(1)	(4)

9. When the manager has the responsibility for and authority to make decision that affect costs and revenue but no responsibility for or authority over assets invested in department, the department is referred to as..... .

- (A) Cost Centre
- (B) Profit Centre
- (C) Investment Centre
- (D) Revenue Centre

10. Venture Capital provides the service of :

- (A) Seed financing
- (B) Purchasing a company
- (C) Selling a company
- (D) Borrowing and lending from the company

9. जेव्हा व्यवस्थापकाला निर्णय घेण्याची जबाबदारी व अधिकार असतो तेव्हा त्याचा परिणाम व्यय व प्राप्तीवर होतो पण जेव्हा मालमत्ता गुंतवणीची जबाबदारी नसते व अधिकारही नसतो तेव्हा त्या खात्याला असे म्हणतात..... .

- (A) व्यय केंद्र
- (B) नफा केंद्र
- (C) गुंतवणूक केंद्र
- (D) प्राप्ती केंद्र

10. साहस भांडवल सेवा देतात :

- (A) बीज वित्तपुरवठा
- (B) संस्था खरेदी
- (C) संस्था विक्री
- (D) संस्थेकडून कर्ज घेणे आणि कर्ज देणे

11. In a merger bargain, the exchange ratio is determined on the basis of :

- (A) Potential of merging company
- (B) Issued capital of the two companies
- (C) Market share
- (D) Future value of company to the acquirer

12. Commercial papers are :

- (A) Papers transacted at business houses
- (B) Papers based for financing
- (C) Unsecured negotiable promissory notes
- (D) Papers for financial guarantees

11. विलीनीकरणाच्या वाटाघाटीत, विनिमय गुणोत्तर या आधारे ठरवितात :

- (A) विलीनीकरणाच्या कंपनीची क्षमता
- (B) दोन्ही कंपन्यांचे विक्रीस काढलेले भांडवल
- (C) बाजारातील हिस्सा
- (D) संपादन करणाऱ्या कंपनीसाठी कंपनीचे भावी मूल्य

12. वाणिज्य पत्रे म्हणजे :

- (A) व्यवसायगृहांकडून उलाढाल केलेली कागदपत्रे
- (B) वित्तपुरवठ्यासाठी वापरलेली कागदपत्रे
- (C) असंरक्षित परक्राम्य वचनपत्रे
- (D) वित्तीय हमी संदर्भात कागदपत्रे

13. American Depository Receipt :

- (A) is a Euro dominated negotiable instrument
- (B) is a dollar denominated negotiable instrument
- (C) it is not a negotiable instrument but a stock in the capital market
- (D) is a negotiable instrument traded settled and cleared in Europe

14. Credit rating can be done by :

- (A) CRISIL
- (B) an Insurance Company
- (C) a Mutual Fund Company
- (D) a Chit Fund Company

13. अमेरीकन डिपॉझिटरी रिसीप्टस् :

- (A) युरो प्रभावित परक्राम्य संलेख
- (B) डॉलर प्रभावित परक्राम्य संलेख
- (C) हा परक्राम्य संलेख नसून भांडवल बाजारातील रोखा आहे
- (D) हा परक्राम्य संलेख असून युरोपमध्ये विक्री होते, व्यवहारपूर्ती होते व समाशोधन होते

14. पतमानांकर याकडून होते :

- (A) CRISIL
- (B) विमा कंपनी
- (C) म्युचुअल फंड कंपनी
- (D) चीट फंड कंपनी

15. The term 'Beta' is synonymous with :

- (A) Unsystematic Risk
- (B) Market Risk
- (C) Portfolio Risk
- (D) Total Risk

16. The sales oriented concept of marketing is..... .

- (A) Production oriented
- (B) Consumer oriented
- (C) Promotion oriented
- (D) Price oriented

15. 'बेटा' या शब्दाशी समानार्थी आहे :

- (A) अपद्धतशीर जोखीम
- (B) बाजार जोखीम
- (C) रोखासंग्रह जोखीम
- (D) एकूण जोखीम

16. विपणनाची विक्रीभिमुख संकल्पना.....

ही आहे.

- (A) उत्पादनाभिमुख
- (B) ग्राहकाभिमुख
- (C) चालनाभिमुख
- (D) किंमतीभिमुख

17. Four P's (Product, Price, Promotion, Place) of marketing were coined by..... .

- (A) H. Fayol
- (B) Peter Drucker
- (C) M.C. Carthy
- (D) Kotler

18. Which of the following is *not* micro-marketing ?

- (A) Societal
- (B) Customer
- (C) Employees
- (D) Company Management

17. विपणनाचे चार पी (प्रोडक्ट, प्राइस, प्रमोशन, प्लेस).....ने चलनात आणले.

- (A) एच. फेऑल
- (B) पिटर् ड्रुकर
- (C) एम. सी. कार्थी
- (D) कोटलर

18. खालीलपैकी कोणते व्यष्टीय-विपणन नाही ?

- (A) समाज
- (B) ग्राहक
- (C) कर्मचारी
- (D) कंपनी व्यवस्थापन

19. Which is the *right* order of buying decision process ?

- (A) Problem recognition, information search, evaluation of alternatives, purchase decision
- (B) Information search, problem recognition, evaluation of alternatives, purchase decision
- (C) Evaluation of alternatives, problem recognition, purchase decision, information search
- (D) Problem recognition, information search, purchase decision and evaluation of alternatives

20. Which among the following is *not* a part of marketing plan ?

- (A) Identify marketing objectives
- (B) Determining steps in planning
- (C) Achieving goals
- (D) Product manufacturing

19. कोणती खरेदीची निवड प्रक्रिया योग्य क्रमाची आहे ?

- (A) समस्याची जाणीव, माहितीचा शोध, पर्यायाचे मुल्यांकन, खरेदीचे निर्णयन
- (B) माहितीचा शोध, समस्याची जाणीव, पर्यायाचे मुल्यांकन, खरेदीचे निर्णयन
- (C) पर्यायाचे मुल्यांकन, समस्याची जाणीव, खरेदीचे निर्णयन, माहितीचा शोध
- (D) समस्याची जाणीव, माहितीचा शोध, खरेदीचे निर्णयन, पर्यायाचे मुल्यांकन

20. खालीलपैकी कोणता पर्याय विपणन योजनेचा भाग नाही ?

- (A) विपणनाचे उद्दिष्ट ठरवणे
- (B) नियोजनाच्या पायऱ्या ठरवणे
- (C) उद्दिष्ट पूर्ती करणे
- (D) उत्पादन निर्मिती करणे

21. Long chain of distribution is required for which goods ?

- (A) Industrial goods
- (B) Manufactured goods
- (C) Durable goods
- (D) Fast moving goods

22. Which does *not* include in direct marketing ?

- (A) Tele-marketing
- (B) e-Mail
- (C) Only marketing
- (D) Catalogue marketing

21. लांब वितरण शृंखला कोणत्या मालासाठी लाभते ?

- (A) औद्योगिक माल
- (B) उत्पादित माल
- (C) टिकावू माल
- (D) त्वरेने विक्री होणारा माल

22. प्रत्यक्ष विपणनात कोणत्या पर्यायाचा समावेश होत नाही ?

- (A) दूरध्वनीत्मक विपणन
- (B) ई-मेल
- (C) फक्त विपणन
- (D) दरपत्रक विपणन

23. Personal factor influencing the buyer behaviour is..... .

- (A) Life style
- (B) Family
- (C) Age and life cycle
- (D) Fashions

24. Out of the following which is *not* the part of product research ?

- (A) Quality
- (B) Features
- (C) Transportation
- (D) After sales service

23. कोणता वैयक्तिक घटक खरेदी वर्तनावर प्रभाव टाकतो ?

- (A) जीवनशैली
- (B) कुटुंब
- (C) वय व जीवनचक्र
- (D) फॅशनस्

24. खालीलपैकी कोणता घटक उत्पादन संशोधनाचा भाग नाही ?

- (A) गुणवत्ता
- (B) वैशिष्टे
- (C) वहतूक
- (D) विक्रीपश्चात सेवा

25. Which is a *true* statement ?

- (A) Buyers and consumers are the same
- (B) Online marketing is a part of direct marketing
- (C) Social marketing and modern marketing are the same
- (D) Micro-environment is uncontrollable

26. Buyer behaviour is basically .....in nature.

- (A) Economical
- (B) Biological
- (C) Social
- (D) Cultural

25. कोणते विधान सत्य आहे ?

- (A) ग्राहक व उपभोक्ता हे तेच आहेत
- (B) ऑनलाईन विपणन हा प्रत्यक्ष विपणनाचा एक भाग आहे
- (C) सामाजिक विपणन व आधुनिक विपणन हे तेच आहेत
- (D) व्यष्टीय-वातावरण हे नियंत्रित करता येत नाही

26. खरेदीदाराचे वर्तन हे मुख्यत्वे..... स्वरूपाचे आहे.

- (A) आर्थिक
- (B) जैविक
- (C) सामाजिक
- (D) सांस्कृतिक

27. Hawthorne experiments are conducted by..... .

- (A) Charles Babbage
- (B) Henry Fayol
- (C) F.W. Taylor
- (D) Elton Mayo

28. ....provides written information about the product.

- (A) Label
- (B) Brand
- (C) Trademark
- (D) Company Booklet

27. हाथोर्न प्रयोग हे कोणी कार्यान्वित केले ?

- (A) चार्लस् बैबेज
- (B) हेन्री फेऑल
- (C) एफ. डब्ल्यू. टेलर
- (D) एल्टन मॅयो

28. ....हे उत्पादनाविषयी लेखी माहिती पुरवते.

- (A) खूणचिह्नी
- (B) व्यापारीखूण
- (C) उत्पादकाची विशेष निशाणी
- (D) कंपनी पुस्तिका

29. ....is the starting place of all the marketing activities of an enterprise.

- (A) Marketing Research
- (B) Marketing Planning
- (C) Marketing Survey
- (D) Marketing Analysis

30. Which of the following is *not* a feature of marketing ?

- (A) Integrated Management
- (B) Consumer Orientation
- (C) Profit Maximization
- (D) More Sales

29. ....हे विपणन उपक्रमाचे प्रारंभिक स्थान असते.

- (A) विपणन संशोधन
- (B) विपणन नियोजन
- (C) विपणन सर्वेक्षण
- (D) विपणन विश्लेषण

30. खालीलपैकी कोणते विपणनाचे वैशिष्ट्य नाही ?

- (A) एकात्मिक व्यवस्थापन
- (B) उपभोक्ताभिमुखता
- (C) अधिकात अधिक नफा
- (D) अधिक विक्री

31. Human Resource Management

focuses on utilisation of..... .

(A) Physical Resources

(B) Knowledge

(C) Development

(D) Personnel

32. Which one of the following in the internal factor is an organisation ?

(A) GDP

(B) Political

(C) Customers

(D) Structure

31. मनुष्यबळ व्यवस्थापन.....वापर

करण्यावर लक्ष केंद्रीत करते.

(A) भौतिकसाधनाचा

(B) ज्ञानाचा

(C) विकासाचा

(D) मनुष्यबळाचा

32. एखाद्या संस्थेमध्ये खालीलपैकी कोणता अंतर्गत

पर्यावरण घटक आहे ?

(A) स्वदेशातील एकंदर उत्पादन

(B) राजकीय

(C) ग्राहक

(D) रचना

33. The following is the basic advantage of HRM policy :

- (A) Competence
- (B) Responsibility
- (C) Uniformity
- (D) Authority

34. Job analysis consists of.....
.

- (A) Job design
- (B) Job rotation
- (C) Job option
- (D) Job description

35. Fundamentally human resource planning is based on..... .

- (A) Strategic plan
- (B) Personnel
- (C) Workforce planning
- (D) Job analysis

33. मनुष्यबळ धोरणाचा खालीलपैकी कोणता मूलभूत कायदा आहे ?

- (A) सुयोग्यता
- (B) जबाबदारी
- (C) सारखेपणा/साधर्म्य
- (D) अधिकार

34. कार्य विश्लेषणामध्ये.....चा समावेश होतो.

- (A) कार्य रचना
- (B) कार्य फेरबदल
- (C) कार्य पसंदी
- (D) कार्य वर्णन

35. मुलतः मनुष्यबळ नियोजन हे.....यावर आधारित असते.

- (A) डावपेचात्मक योजना
- (B) मनुष्यबळ
- (C) कामगारवर्गाचे नियोजन
- (D) कार्य विश्लेषण

36. The main focal thing in recruitment is..... .

- (A) Human resource planning
- (B) Job description
- (C) Job design
- (D) Attracting the applications

37. The objective of written examination is..... .

- (A) to measure experience
- (B) to measure performance
- (C) to measure ability
- (D) to pay compensation

36. भरतीमध्ये केंद्रस्थ बाब म्हणजे..... .

- (A) मनुष्यबळ नियोजन
- (B) कार्य वर्णन
- (C) कार्य रचना
- (D) अर्ज आकर्षित करणे

37. लेखी परीक्षेचा उद्देश..... हा असतो.

- (A) अनुभवाची मोजणी करणे
- (B) कार्यसिद्धी मोजणे
- (C) योग्यतेची मोजणी करणे
- (D) मोबदला देणे

38. Works Committee should be established as per the provisions of the Act of the number of employee's that is :

- (A) 100
- (B) 50
- (C) 10
- (D) 20

39. Worker director is a form of the part of..... .

- (A) Collective Bargaining
- (B) Participative Management
- (C) Trade Union
- (D) Negotiation

38. कार्यसमिती ही किती कर्मचारी असतांना अधिनियमांच्या तरतूदीप्रमाणे स्थापन केली पाहिजे ?

- (A) 100
- (B) 50
- (C) 10
- (D) 20

39. कामगार संचालक हा .....स्वरूपाचा भाग असतो.

- (A) सामूहिक सौदेबाजी
- (B) सहभागात्मक व्यवस्थापन
- (C) कामगार संघटना
- (D) वाटाघाटी

40. What do you mean by 'fair wage' ?

- (A) Below the minimum wage
- (B) Above the living age
- (C) Between minimum and living wage
- (D) Average wage

41. The act of increasing the job knowledge and skills of an employee for doing a job is called.....

- (A) Development
- (B) Performance
- (C) Training
- (D) Placement

40. 'न्याय मजुरी' म्हणजे काय ?

- (A) किमान मजुरीच्या खाली
- (B) नीट जगण्याइतक्या मजुरीचा दर
- (C) किमान आणि नीट जगण्याइतक्या मजुरीच्या दरम्यान
- (D) सरासरी मजुरी

41. कर्मचाऱ्यांनी काम करण्यासाठी केलेल्या कामासंबंधीच्या ज्ञान आणि कौशल्य वृद्धीच्या कृत्यास.....असे म्हणतात.

- (A) विकास
- (B) कार्यसिद्धी
- (C) प्रशिक्षण
- (D) रोजगार

42. The process through which representatives of employers and employees negotiate regarding wages is known as..... .

- (A) Grievance
- (B) Discipline
- (C) Trade Union Activity
- (D) Collective Bargaining

43. ....is written record of the duties, responsibilities and conditions of the job.

- (A) Job Description
- (B) Job analysis
- (C) Skills inventory
- (D) Human Resource Information System

42. मालक आणि कर्मचारी यांच्यातील वेतनासंबंधीच्या वाटाघाटीच्या प्रक्रियेला.....असे म्हणतात.

- (A) गान्हाणे
- (B) शिस्त
- (C) श्रमिक संघटनात्मक उपक्रम
- (D) सामूहिक सौदेबाजी

43. कर्तव्य, जबाबदारी आणि अटी असलेल्या लेखी नोंदवहीला.....असे म्हणतात.

- (A) कार्य वर्णन
- (B) कार्य विश्लेषण
- (C) कौशल्य अनुसूची
- (D) मनुष्यबळ माहिती पद्धत

44. The term which describes long-term training which includes a combination of both on-the-job and in-class training is :

- (A) Mentorship
- (B) Computer based Training
- (C) Vestibule Training
- (D) Apprenticeship

45. An error of omission when a job description fails to incorporate important aspect of the job required is called :

- (A) Contamination
- (B) Deficiency
- (C) Performance gap
- (D) Dropping

44. कार्यरत आणि वर्गातील प्रशिक्षण यांचा संयोग असलेल्या दीर्घ प्रशिक्षणाला.....असे वर्णन करतात.

- (A) सदुपदेश
- (B) संगणकीय प्रशिक्षण
- (C) ओटासदृश प्रशिक्षण
- (D) शिकाऊ उमेदवार

45. एखाद्या कामातील महत्वाचा पैलू त्यामध्ये अंतर्भूत करण्याचे राहील्यास तर त्या आकृती दोषास .....असे म्हणतात.

- (A) दुषण
- (B) त्रुटी
- (C) कार्यसिद्धी उणीव
- (D) वगळणे

46. Which of the following institutions is working for regional co-operation of nations ?

- (A) Asian Development Bank
- (B) International Finance Co-operation
- (C) World Bank
- (D) International Monetary Fund

47. The SAARC is *not* established for the following objective :

- (A) To develop welfare of South Asian people
- (B) To help economical development of South Asian countries
- (C) To help industrial development of South Asian countries
- (D) To increase the Co-operation among developing countries

46. खालीलपैकी कोणती संस्था राष्ट्रांमधील प्रादेशिक सहकार्यासाठी कार्य करते ?

- (A) आशियाई विकास बँक
- (B) आंतरराष्ट्रीय वित्त महामंडळ
- (C) जागतिक बँक
- (D) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी

47. 'सार्क' ची स्थापना खालील उद्दीष्टाने झालेली नाही :

- (A) दक्षिण आशियाई लोकांचे कल्याण विकसित करण्यासाठी
- (B) दक्षिण आशियाई देशांच्या आर्थिक विकासास मदत करण्यासाठी
- (C) दक्षिण आशियाई देशांचा औद्योगिक विकास करण्यासाठी
- (D) विकसनशील देशांमध्ये सहकार्य वाढविण्यासाठी

48. The organisation which is promoting free trade is :

- (A) World Trade Organisation
- (B) International Monetary Fund
- (C) World Bank
- (D) United Nations Union

49. Global Depository Receipts (GDR) is denominated in..... .

- (A) U.S. Dollar
- (B) British Pound
- (C) Euro
- (D) Rupee

48. कोणती संघटना मुक्त व्यापार वाढविते ?

- (A) जागतिक व्यापार संघटना
- (B) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
- (C) जागतिक बँक
- (D) संयुक्त राष्ट्रसंघ

49. जागतिक ठेव पावत्या.....मध्ये दर्शविल्या जातात.

- (A) यू.एस. डॉलर
- (B) ब्रिटीश पौंड
- (C) युरो
- (D) रुपये

50. The member countries of the 'NAFTA' includes U.S.A., Canada, and..... .

- (A) U.K.
- (B) Brazil
- (C) Argentina
- (D) Mexico

51. Exporters can reduce their risk by :

- (A) Hedging
- (B) Arbitrage
- (C) Speculation
- (D) Arbitrage and Speculation

52. Which of the following is *not* the items of Capital Account ?

- (A) External Assistance
- (B) Disbursement
- (C) NRI Deposits
- (D) Official Transfer

50. नाफ्टाच्या सभासद देशांमध्ये यू.एस.ए., कॅनडा आणि.....या देशांचा समावेश होतो.

- (A) यू.के
- (B) ब्राझील
- (C) अर्जेन्टीना
- (D) मेक्सीको

51. निर्यातदार त्यांच्या व्यापारातील जबाबदारी..... कमी करू शकतात.

- (A) हेजिंग
- (B) अरबीट्रेज
- (C) सट्टेबाजी
- (D) अरबीट्रेज आणि सट्टेबाजी

52. खालीलपैकी कोणती भांडवली खात्याची बाब होत नाही ?

- (A) बाह्य मदत
- (B) संवितरण
- (C) एन.आर.आय. ठेवी
- (D) कार्यालयीन स्थानांतर

53. A company that has a worldwide approach to markets and production is known as :

- (A) Multinational enterprises
- (B) Multinational efficiency
- (C) National undertaking
- (D) International company

54. The forward exchange rate may be quoted at a premium or at a .....on the spot rate.

- (A) Discount rate
- (B) Proposed dividend rate
- (C) High price
- (D) Market price

53. ज्या कंपनीचा बाजार व उत्पादनासंबंधी जागतिक दृष्टीकोन असतो त्यांना.....असे म्हणतात.

- (A) बहुराष्ट्रीय उद्योग
- (B) बहुराष्ट्रीय कार्यक्षमता
- (C) राष्ट्रीय उद्योग
- (D) आंतरराष्ट्रीय कंपनी

54. वायदा विनिमय दर स्पॉटदरानुसार प्रीमिअम किंवा ..... देऊन निर्देशित केले जातात.

- (A) डिस्काउण्ट रेट
- (B) प्रपोज्ड डिवीडेण्ड रेट
- (C) हाय प्राइस
- (D) मार्केट प्राइस

55. Which of the following is *not* currency ?

- (A) Loko
- (B) Pound
- (C) Lira
- (D) Mark

56. Induced capital movement have great significance from the point of view of formulation of..... by a country.

- (A) Economic policy
- (B) Monetary policy
- (C) Fiscal policy
- (D) Tax policy

57. Foreign exchange is supplied by.....

- (A) Importers
- (B) Exporter
- (C) Buyers of fixed assets abroad
- (D) Borrowing from abroad

55. खालीलपैकी कोणते चलन (Currency) नाही ?

- (A) लोको
- (B) पाउण्ड
- (C) लीरा
- (D) मार्क

56. देशाची.....ठरविण्याच्या दृष्टीकोनातून उत्तेजित भांडवल उलाढालीस महत्वाचे स्थान आहे.

- (A) आर्थिक धोरण
- (B) राजकोषीय धोरण
- (C) महसूली धोरण
- (D) कर धोरण

57. परकीय चलन.....कडून पुरविले जाते.

- (A) आयातदार
- (B) निर्यातदार
- (C) परदेशातून मालमत्तेची खरेदीदार
- (D) परदेशी कर्ज घेणारे

58. Convertibility means freedom to convert local financial assets into foreign financial assets and vice versa at market determined rate of exchange.

(A) Capital Account

(B) Current Account

(C) Assets Account

(D) Cash Account

59. Accounting is a function of International Business :

(A) False

(B) True

(C) Cannot say

(D) Partially true

58. ....परिवर्तनीयता म्हणजे स्थानिक वित्तीय संपत्तीचे परकीय संपत्तीमध्ये आणि या उलट ठरविलेल्या दराने रूपांतर करण्याचे स्वातंत्र्य होय.

(A) भांडवली खाते

(B) चालू खाते

(C) संपत्ती खाते

(D) रोख खाते

59. लेखाकर्म हे आंतरराष्ट्रीय व्यवसायाचे कार्य आहे :

(A) चूक

(B) बरोबर

(C) सांगू शकत नाही

(D) अंशतः बरोबर

60. A direct investment is one that gives the investor a controlling interest in a company : (A) Domestic company (B) Multinational company (C) Transnational company (D) Foreign company	60. प्रत्यक्ष गुंतवणूक म्हणजे अशी गुंतवणूक की ज्यामुळे गुंतवणूकदास.....ला नियंत्रणाचे हक्क दिले जातात. (A) देशीय कंपनी (B) बहुराष्ट्रीय कंपनी (C) पारराष्ट्रीय कंपनी (D) परकीय कंपनी
61. Which of the following income from land situated in India is an agricultural income exempt from tax ? (A) Sale of sugar manufactured from sugarcane (B) Income from nurseries (C) Dividend from a company engaged in agriculture (D) Income from dairy farming on a large scale	61. भारत स्थित शेतीपासून मिळालेले पुढीलपैकी कोणते उत्पन्न आयकर कायद्याच्या दृष्टीने करमाफ आहे ? (A) उसापासून तयार केलेल्या साखरेच्या विक्रीमधून मिळालेले उत्पन्न (B) रोपवाटीकेपासून मिळणारे उत्पन्न (C) शेती करणाऱ्या कंपनीकडून मिळणारा लाभांश (D) मोठ्या प्रमाणावर असणाऱ्या दुग्ध-व्यवसायातून येणारे उत्पन्न
62. Agricultural income can be taxed either by : (A) Central Govt. (B) State Govt. (C) Local Authority (D) Central and State Govt. both	62. शेतीपासून मिळणाऱ्या उत्पन्नावर कर लावण्याचा कोणाला अधिकार आहे ? (A) केंद्र सरकार (B) राज्य सरकार (C) स्थानिक स्वराज्यसंस्था (D) केंद्र व राज्य सरकार दोन्हीना

63. The maximum amount on which income tax is <i>not</i> chargeable for AY 2013-14 in case of an Indian Company is : (A) ₹ 2,50,000 (B) ₹ 3,00,000 (C) ₹ 5,00,000 (D) Nil	63. कर आकारणी वर्ष 2013-14 च्या संदर्भात भारतीय कंपनीला आयकरमुक्त उत्पन्नाची मर्यादा पुढील एक आहे : (A) ₹ 2,50,000 (B) ₹ 3,00,000 (C) ₹ 5,00,000 (D) निरंक
64. Super Senior Citizen as per Income Tax Act means an individual who has attained the age of : (A) 60 years (B) 65 years (C) 75 years (D) 80 years	64. आयकर कायद्यान्वये अतिवरिष्ठ नागरिक म्हणजे ज्याने.....वयाची मर्यादा गाठली आहे. (A) 60 वर्ष (B) 65 वर्ष (C) 75 वर्ष (D) 80 वर्ष
65. Which of the following income of a Paramveer Chakra Awardee is exempt from tax ? (A) Basic Salary (B) Dearness Allowance (C) House Rent Allowance (D) Pension	65. परमवीर चक्र विजेत्या व्यक्तीचे कोणते उत्पन्न करमाफ आहे ? (A) मूळ पगार (B) महागाई भत्ता (C) घरभाडे भत्ता (D) निवृत्तीवेतन

66. Dividend Distribution tax rate is given by :

- (A) Income Tax Act, 1961
- (B) Annual Finance Act
- (C) Central Board of Direct Taxes
- (D) Finance Minister of India

67. An employee of a University receives ₹ 8,00,000 on Voluntary Retirement of a scheme of the University. He is entitled to have exemption of .....

- (A) ₹ 5,00,000
- (B) ₹ 8,00,000
- (C) ₹ 2,50,000
- (D) ₹ 4,00,000

68. Turnover limit for Tax Audit u/s 44AB for AY 14-15 is :

- (A) ₹ 10,00,000
- (B) ₹ 65,00,000
- (C) ₹ 40,00,000
- (D) ₹ 1,00,00,000

66. लाभांश वितरण कराचा दर कोण ठरविते ?

- (A) आयकर कायदा, 1961
- (B) वार्षिक वित्तीय कायदा
- (C) केंद्रीय प्रत्यक्ष करमंडळ
- (D) भारत सरकारचे अर्थमंत्री

67. विद्यापीठाच्या एका सेवकास स्वेच्छानिवृत्ती योजनेअंतर्गत ₹ 8 लाख मिळाले. सदरचा सेवक वरीलपैकी किती रक्कम करमाफ मागू शकतो ?

- (A) ₹ 5,00,000
- (B) ₹ 8,00,000
- (C) ₹ 2,50,000
- (D) ₹ 4,00,000

68. आयकर लेखापरिक्षणासाठी कलम 44एबी निर्धारण वर्ष 14-15 अंतर्गत विक्री मर्यादा .....आहे.

- (A) ₹ 10,00,000
- (B) ₹ 65,00,000
- (C) ₹ 40,00,000
- (D) ₹ 1,00,00,000

69. A purchases residential flat in 1990 for ₹ 5 lakhs. Mrs. A succeeds the above flat on the death of A in the year 2000, on which date the market value of the property is ₹ 20 lakhs. Mrs. A sells the above flat in Dec. 2013. Mrs. A will have to adopt for computation of capital gains :

- (A) Cost of acquisition ₹ 5 lakhs with indexation from 1990
- (B) Cost of acquisition ₹ 5 lakhs with indexation from 2000
- (C) Cost of acquisition ₹ 20 lakhs with indexation from 2000
- (D) Cost of acquisition ₹ 20 lakhs with indexation from 1990

69. अ ने 1990 मध्ये राहतेघर ₹ 5 लाख रुपयांना विकत घेतले. अ चे इ.स. 2000 मध्ये निधन झाले. श्रीमती अ यांच्याकडे सदरचे घर वारसाहक्काने आले. त्या दिवशी त्या घराची किंमत 20 लाख रुपये होती. सदरचे घर श्रीमती अ यांनी डिसेंबर 2013 मध्ये विकली. भांडवली नफा काढण्यासाठी श्रीमती अ यांना खरेदी किंमत व निर्देशांक कसा असेल ?

- (A) ₹ 5 लाख खरेदी किंमत व सन 1990 पासूनचा निर्देशांक
- (B) ₹ 5 लाख खरेदी किंमत व सन 2000 पासूनचा निर्देशांक
- (C) ₹ 20 लाख खरेदी किंमत व सन 2000 पासूनचा निर्देशांक
- (D) ₹ 20 लाख खरेदी किंमत व सन 1990 पासूनचा निर्देशांक

70. Mr. X receives 3 gifts of ₹ 17,000 each from non-relatives aggregating to ₹ 51,000. Gifts are taxable in the hands of Mr. X to the extent of :

- (A) ₹ 51,000
- (B) ₹ 1,000
- (C) ₹ 25,000
- (D) NIL

71. Life Insurance premium payment is not eligible for deduction u/s 80C in respect of an individual :

- (A) On the life of spouse
- (B) On the life of son
- (C) On the life of married daughter
- (D) On the life of daughter-in-law

70. 'क्ष' ला 3 नातेवाईक नसलेल्या व्यक्तींकडून प्रत्येकी ₹ 17,000 बक्षीस मिळाले. बक्षिसाची एकत्रित रक्कम ₹ 51,000. या व्यवहारात क्ष ला किती रकमेवर त्याला आयकर द्यावा लागेल ?

- (A) ₹ 51,000
- (B) ₹ 1,000
- (C) ₹ 25,000
- (D) निरंक

71. 80C कलमांतर्गत खालीलपैकी कोणत्या व्यक्तींवर भरलेला जीवन विमा हप्ता वजावटीस पात्र नाही ?

- (A) जोडीदाराचे आयुष्यावर
- (B) मुलाचे आयुष्यावर
- (C) लग्न झालेल्या मुलीच्या आयुष्यावर
- (D) मुलाची पत्नी (सुन)च्या आयुष्यावर

72. The due date for filing income tax returns to a company subject to international transfer pricing audit is..... .

- (A) 31st July
- (B) 30th September
- (C) 30th November
- (D) 31st December

73. The aggregate limit for domestic transfer pricing audit requirement is..... .(AY 2014-15)

- (A) ₹ 65 lakhs
- (B) ₹ 100 lakhs
- (C) ₹ 500 lakhs
- (D) ₹ 2000 lakhs

72. ज्या कंपन्यांना त्यांचा आंतरराष्ट्रीय व्यवहारांबद्दल ट्रान्सफर प्राईसींगचे लेखा परिक्षण करावे लागते. त्यांच्याकरिता आयकर विवरणपत्राची शेवटची तारीख.....असते.

- (A) 31 जुलै
- (B) 30 सप्टेंबर
- (C) 30 नोव्हेंबर
- (D) 31 डिसेंबर

73. देशांतर्गत ट्रान्सफर प्राईसींगसाठी एकत्रित व्यवहारमर्यादा दर .....इतकी आहे. (आयकर निर्धारण वर्ष 2014-15).

- (A) ₹ 65 लाख
- (B) ₹ 100 लाख
- (C) ₹ 500 लाख
- (D) ₹ 2000 लाख

74. The tax liability on the total income before remuneration and interest (₹ 60,000) of a professional firm is ₹ 10,00,000. After considering the deduction permissible u/s 40(b), the tax payable by firm excluding education as will be .....

- (A) ₹ 3,00,000
- (B) ₹ 2,82,000
- (C) ₹ 1,25,000
- (D) ₹ 85,600

75. Rate of interest permissible to a firm on the capital of partners u/s 40(b) is..... .

- (A) 10%
- (B) 11%
- (C) 12%
- (D) 13%

74. व्यावसायिक भागीदारीचे उत्पन्न ₹ 10 लाख, भागीदारांचा पगार व ₹ 60,000 व्याज सोडून आहे. कलम 40(b) खालील उपलब्ध असणारी पूर्ण वजावट विचारात घेतल्यानंतर भागीदाराला उपकराव्यतिरिक्त किती कर द्यावा लागेल ?

- (A) ₹ 3,00,000
- (B) ₹ 2,82,000
- (C) ₹ 1,25,000
- (D) ₹ 85,600

75. कलम 40(b) अंतर्गत भागीदारीसंस्था त्यांच्या भागीदारांच्या भांडवलावर जास्तीत जास्त ..... दराने व्याज देऊ शकतात.

- (A) 10%
- (B) 11%
- (C) 12%
- (D) 13%

AUG- 50315/III

ROUGH WORK

AUG- 50315/III

ROUGH WORK